

Dr. Enes Durmišević, redovni profesor Pravnog fakulteta u Sarajevu za oblast Pravna historija - predsjednik

Dr. Željko Bartulović, redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, za oblast Povijest prava i države (Pravna historija)- član

Dr. Nežla Serdarević, redovna profesorica na Pravnom fakulteta u Sarajevu, za oblast Međunarodno pravo- član

Sarajevo, 15.06.2022. godine

**UNIVERZITET U SARAJEVU
PRAVNI FAKULTET**

Broj: 01-1173/22

Datum; 16. 06. 2022god.

**NASTAVNO-NAUČNOM VIJEĆU PRAVNOG FAKULTETA UNIVERZITETA U
SARAJEVU**

PREDMET: Izvještaj Komisije za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko-naučno zvanje redovni profesor na naučnoj oblasti Pravna historija

Podaci o objavljenom konkursu i formiranju Komisije.

Pravni fakulteta Univerziteta u Sarajevu, na osnovu usvojenog dinamičkog plana potreba za raspisivanje konkursa za izbor u zvanje u akademskoj 2021/22 godini, nakon saglasnosti Univerziteta u Sarajevu, broj 01-6-67/22 od 27.04.2022. godine, a u skladu sa članom 103. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 33/17,35/20 i 40/20) raspisao je konkurs za izbor u akademsko zvanje na naučnu oblast: Pravna historija i jednog (1) nastavnika u zvanju redovnog profesora, puno radno vrijeme. Konkurs je objavljen u dnevnom listu

„Oslobođenje“ broj 26.996 od 20.05.2022. godine, zvaničnim internet adresama Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (<https://www.pfsa.unsa.ba/pf/category/konkursi-i-oglas/>) i Univerziteta u Sarajevu (<https://www.unsa.ba/konkursi>). U predviđenom roku za podnošenje prijava na konkurs se prijavio jedan kandidat za izbor u zvanje redovnog profesora.

Na osnovu člana 106. stav. 2 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 33/17,35/20 i 40/20) i člana 205. stav. 1. Statuta Univerziteta u Sarajevu broj 01-1093-1/18 od 28.11.2018. godine, Nastavno-naučno vijeće Pravnog fakulteta je na sjednici održanoj 8.06.2022. godine donijelo Odluku o imenovanju Komisije za pripremanje prijedloga za izbor jednog nastavnika u zvanju redovnog profesora na predmetima naučne oblasti Pravna historija u sastavu:

1. **Dr. Enes Durmišević, redovni profesor Pravnog fakulteta u Sarajevu za oblast Pravna historija - predsjednik**
2. **Dr. Željko Bartulović, redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci za oblast Povijest prava i države (Pravna historija) - član**
3. **Dr. Nežla Serdarević, redovna profesorica na Pravnom fakulteta u Sarajevu za oblast Međunarodno pravo, - član**

Na osnovu Odluke o imenovanu Komisije za pripremanje prijedloga za izbor broj 01-1111-1/22 od 8.06.2022. godine, zadatak Komisije je da podnese pisani Izvještaj sa prijedlogom Nastavno-naučnom vijeću Pravnog fakulteta u Sarajevu a u skladu sa tekstom raspisanog konkursa u roku od 45 dana od isteka roka za podnošenje prijava na konkurs.

Komisije je primila jednu prijavu za izbor u akademsko naučno-nastavno zvanje redovni profesor na naučnoj oblasti Pravna historija.

Stručna služba Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u skladu sa članom 107. stav 2. Zakon o Visokom obrazovanju i člana 204. Statuta Univerziteta u Sarajevu konstatovala je da se kao jedini kandidat sa blagovremenom i urednom prijavom na Konkurs prijavio dr. Edin Halapić (potvrda broj 01-1152/22 od 13.06.2022. godine).

Prijava dr. Edin Halapića je blagovremena i potpuna. Kandidat je uz prijavu dostavio biografiju i sljedeću dokumentaciju:

1. Ovjerenu kopiju uvjerenja o diplomiranju br. I- 45388 i sticanju stručnog naziva diplomirani pravnik;
2. Ovjerenu kopiju diplome o završenom studiju za sticanje visoke stručne spreme na Pravnom fakultetu u Sarajevu;
3. Ovjerenu kopiju diplome o naučnom stepenu magistra pravnih nauka;
4. Ovjerenu kopiju diplome o naučnom stepenu doktora pravnih nauka;
5. Odluku Univerziteta u Sarajevu o izboru u zvanje vanrednog profesora br. 01-25/17 od 28.12.2016. godine;
6. Ovjerene kopiju uvjerenja o uspjehu na studiju;
7. Izvod iz matične knjige rođenih Općine Centar Sarajevo;
8. Izvod iz matične knjige državljana Općine Centar Sarajevo;
9. Izvod iz matične knjige vjenčanih Općine Centar Sarajevo;
10. Izvod iz matične knjige rođenih (Halapić Haris);
11. Izvod iz matične knjige rođenih (Halapić Danijal);
12. Odluku o imenovanju Komisije za pripremanje prijedloga za ponovni izbor u zvanje docenta na naučnu oblast Pravna historija. Univerzitet u Bihaću br. 02-738 od 22.09.2020. godine;
13. Pismo zahvale Ambasadora Republike Azerbejdžan o učešću u međunarodnoj konferenciji „Khojaly: 25 Years of Mourning nad Way Ahead to Justice“- 24. februar 2017. godine;
14. Potvrdu Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, broj 01-234-1/22 od 10.02.2022. godine o uspješnom mentorstvu 16 kandidata II ciklusa studija;
15. Potvrdu Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu broj 01-802/21 od 24.05.2021. godine o uspješnom mentorstvu pri izradi i odbrani doktorske disertacije kandidatkinje Amile Svraka – Imamović. Disertacije je uspješno odbranjena 20.05.2021. godine.
16. Ovjerenu kopiju Ministarstva odbrane o periodu provedenom u OS (Oružanim snagama) u trajanju od 49 mjeseci;
17. Ovjerenu kopiju zahvalnice ELSE- o učešću dopunskog studija – Klinika iz međunarodnog i evropskog prava ljudskih prava, akademske 2017/18. godine;
18. Ovjerenu kopiju uvjerenja o položenom stručnom ispitu službenika organa uprave i službi za Upravu br. 03-153-1356/98 izdato od strane Federalnog Ministarstva Pravde;
21. Ovjerenu kopiju sertifikata o učešću u projektu World Justice Project Rule of Law Index za

- 2017-2018. godinu;
22. Ovjerenu kopiju certifikata o učešću u projektu World Justice Project Rule of Law Index za 2016. godinu;
23. Ovjerenu kopiju zahvalnice Ministarstva pravosuđa Sjedinjenih Američkih Država i Programa za razvoj, pomoć i edukaciju tužilaštva u prekomorskim zemljama (OPDAT) za podršku i realizaciju Projekta praćenja suđenja u koruptivnim krivičnim djelima na Sudu BiH, Kantonalnom sudu u Sarajevu i Općinskom sudu u Sarajevu za studente Pravnog fakulteta i Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije akademske 2016/17. godine;
29. Ovjerenu kopiju Certifikata Univerziteta u Sarajevu za učešće i uspješan završetak edukacije – Pedagoško obrazovanje nastavnika i saradnika;
30. Ovjerenu kopiju certifikata o uspješno završenom seminaru Planovi integracije i upravljanje rizikom (Izrada plana integriteta) izdat od strane REC Sarajevo 11. maja 2017. godine;
31. Ovjerenu kopiju Certifikata u učešću u projektu World Justice Project Rule of Law Index za 2021. godinu;
32. Potvrdu Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu br. 01-885/22 od 28.04.2022. o izboru u akademska zvanja (Asistent, Viši asistent, Docent i Vanredni profesor);
33. Potvrda Univerziteta u Sarajevu broj 0101-4834/22 od 28.04.2022. o recenziji rada objavljenog u Pregledu - časopisu za društvena pitanja;
34. Potvrda redakcionog odbora "Godišnjaka" o recenziji većeg broja priloga, naučnoistraživačkih i stručnih radova objavljenih u periodu od 2017. do 2022. godine;
35. Ugovor između International Visegrad Fund's i Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu o Realizaciji projekta.
36. Potvrdu Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu br. 01-857/22 od 19.05.2022. godine o obavljanju dužnosti prodekana za nastavu u periodu od 01.05.2012. do 01.10.2017. godine i dužnosti zamjenika šefa Katedre u trajanju od četiri godine.
37. Ovjerenu kopiju uvjerenja o uspjehu u studiju Sekretarijata Pravnog fakulteta u Sarajevu broj I – 45388 od 30.04.1997. godine;
38. Udžbenike *Kratki uvod u angloameričko pravo* (2019) i *Tendencije Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država u prvoj polovini XX vijeka* (2022), deset radova objavljenih u časopisima *Godišnjak* Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, *Pregled* Univerziteta u Sarajevu,

Pravna Misao – časopis za pravnu teoriju i praksu Federalnog ministarstva pravde, Zborniku radova sa naučnog skupa Historija države i prava – izazovi i perspektive. Dva prikaza objavljena u *Godišnjaku* Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Kandidat je priložio udžbenik pod naslovom *Holokaust u zemljama Višegradske grupe: komparativni pregled* (2017).

Komisija je nakon razmatranja dostavljene dokumentacije a u skladu sa članovima 106-108 Zakona o visokom obrazovanju i člana 205. Statuta Univerziteta u Sarajevu, podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ

1. Uvjeti za izbor nastavnika u zvanje redovni profesor

Uvjeti utvrđeni članom 96. stav (1) tačke f) Zakona o visokom obrazovanju i člana 194. stav (1) tačke (f) Statuta Univerziteta u Sarajevu za izbor nastavnika u zvanje redovnog profesora su:

- a) proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora;
- b) najmanje osam naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka;
- c) najmanje dvije objavljene knjige;
- d) originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod;
- e) te uspješno mentorstvo najmanje po jednog kandidata za stepen drugog odnosno integrisanog ciklusa studija i trećeg ciklusa studija.

U skladu sa članom 102, stav (2) Zakona o visokom obrazovanju objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti i mentorstva se vrednuju samo ukoliko su nastali u vremenu od posljednjeg izbora u zvanje tj. u konkretnom slučaju od izbora u zvanje vanrednog profesora.

2. Osnovni biografski podaci

Kandidat dr. Edin Halapić rođen je u Sarajevu 20.04.1972. godine. Nakon završenog Srednjoškolskog Centra Pero Kosić u Sarajevu, upisuje Pravni fakultet u Sarajevu gdje je i diplomirao 24.04.1997. godine sa prosječnom ocjenom 9,1.

U periodu od 1.05.1997. do 1.05.2002. godine kandidat je radio u Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu zaposlen je od 01.05.2002. godine. Tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu kandidat je proveo 49 mjeseci u oružanim snagama.

Postdiplomski studij upisao je Pravnom fakulteta Univerziteta u Sarajevu gdje je 19.05.2005. uspješno odbranio temu „Magna Chart Libertatum - porijeklo, glavne pravno-političke ideje i historijski značaj“. Doktorsku disertaciju pod naslovom „Vrhovni sud Sjedinjenih Američkih Država – historijat, glavne tendencije u sudskoj praksi i ključni slučajevi u drugoj polovini XX vijeka“ odbranio je 19.09.2011. godine.

Kandidat je obavljao poslove prodekana za nastavu u periodu od 1. maja 2012. do 1. oktobra 2017. godine kao i poslove zamjenika šefa Katedre za pravnu historiju i komparativno pravo u periodu od 2016. do 2020. godine. Uvidom u dostavljenu biografiju, Komisija je utvrdila da je kandidat bio član ili predsjednik različitih Komisija i Odbora pri Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Kandidat je dostavio ovjerenu kopiju sertifikata o učešću i uspješnom završetku edukacije „Pedagoško obrazovanje nastavnika i saradnika“ u organizaciji Rektorata Univerziteta u Sarajevu iz mjeseca marta 2009. godine.

3. Naučno-istraživački rad, stručni i profesionalni rad kandidata,

Na osnovu člana 102. stav (2) Zakona o visokom obrazovanju, Komisija dostavlja kratki prikaz i ocjenu knjiga i radova kandidata koji su objavljeni nakon izbora u zvanje vanrednog profesora;

3.1. Udžbenik pod naslovom *Kratki uvod u angloameričko pravo*, izdavač Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2019, sastoji se iz dva dijela i obuhvata 176 stranica teksta. Udžbenik se koristi kao obavezna literatura na izbornom predmetu Angloameričko pravo: istraživanje izvora na I ciklusu studija. U uvodu se ukazuje na ulogu i značaj jedne karakteristične pravne kulture kao i njene recepcije. U ovom dijelu autor ukazuje i na velike promjene koje su zahvatile kontinentalnu Evropu a koje su uticale na prihvatanje određenih elemenata iz anglo-američke pravne kulture. Kao primjer se navodi donošenje Univerzalne deklaracije o pravima čovjeka koja je preuzela doktrine nastale unutar anglo-američke pravne kulture.

Prvi dio udžbenika pod naslovom Englesko (Anglosaksonsko) pravo sadrži osam (8) podnaslova. To su historijski osvrt koji sadrži kratki uvid u historijske okolnosti koje su uticale na razvoj engleskog pravnog sistema.

Drugo poglavlje pod naslovom „Englesko (anglosaksonsko) pravo“ odnosi se na proces nastanka anglosaksonskog prava uz isticanje najznačajnijih dokumenata koji su uticali na izgradnju pravnog sistema.

Treće poglavlje pod naslovom „Izvori engleskog prava“ ukazuje da se teritorija Engleske nakon osvajanja od strane Normana suočava se problemom uspostavljanja jedinstvenog pravnog i sudskog sistema. Proces izgradnje izvora prava je na kraju doveo do formiranja tri elementa odnosno izvora prava koji su aktuelni i danas. To su opšte (precedentno) pravo odnosno Common Law, pravo pravičnosti (Equity Law) i zakonsko (statutarno) pravo i zakonsko (statutarno) pravo koje je poznato kao engleski zakoni ili Statute Law.

Četvrti podnaslov „Struktura i citiranje zakona“ obuhvata karakteristična pravila koja se koriste prilikom navođenja odnosno citiranja engleskih zakona i pravila prilikom pisanja zakona. Ovaj dio udžbenika sadrži praktične primjere strukture i citiranja.

Peti podnaslov „Organizacija sudova i porota“ sadrži uvid u historijski razvoj sudskog sistema, uključujući i vrste sudova. Porota kao karakteristična institucija engleskog pravnog sistema obrađena je i u periodu prije osvajanja teritorije. Autor je na osnovu novije literature ukazao na usku vezu porote sa institucijom šerijatskog prava odnosno Lafif. Ovaj podnaslov obuhvatio je vrste porota, pravila za izbor porotnika, njihov status, prava i obaveze.

Šesti podnaslov „Pravila funkcionisanja precedenta (presedana) i zbirke sudske prakse“ sadrži vrlo precizno definisanje precedenta, doktrinu upotrebe precendenata kao i zbirke sudske prakse.

Sedmi podnaslov „Pravno obrazovanje i pravna profesija“ bavi se pitanjem karakterističnog načina obrazovanja pravnika kao i podjelu profesionalnih pravnika na baristere i solisitere.

Osmi podnaslov „Engleski ustav“ obuhvata niz pitanja koja se odnose na engleski ustav. Autor je obradio karakter, strukturu a posebno se obrađuje pitanje statusa Ustavnih konvencija.

Drugi dio udžbenika pod naslovom „Pravo Sjedinjenih Američkih Država (Američko pravo) sadrži historijski osvrt i šest podnaslova. To su historijski osvrt koji se odnosi na proces nastanka odnosno kolonizacije, ulogu evropskih država u formiranju kolonija kao i vrstama kolonija.

Prvi podnaslov „Organizacija sudova i pravo u kolonijama“ bavi se procesom nastanka sudova, vrstama sudova i procesom recepcije srednjovjekovnog engleskog prava.

Treći podnaslov „Nezavisnost i novi ustav (1787)“ ukazuje na promjene koje su nastupile sa potpisivanjem mirovnog sporazuma u Parizu 1763. godine. Ovdje su obrađena pitanja sukoba kolonista, donošenja prvog ustava (Članci Konfederacije i vječitog saveza), zasjedanje ustavotvornog tijela, donošenje novog ustava iz 1787. godine kao i ulozi i značaju „Očeva osnivača Sjedinjenih Američkih Država“.

Četvrti podnaslov „Izvori prava Sjedinjenih Američkih Država (Američko pravo) i način citiranja“ posvećen je klasifikaciji izvora prava, publikacijama koje sadrže zakone i načinu citiranja.

Peti podnaslov „Karakteristike prava“ sadrži saznanja o razlikama prava Sjedinjenih Američkih Država u odnosu na engleski pravni sistem, koje su početkom XX vijeka uticale i na korištenje novog termina odnosno američko pravo (American Law). Šesti podnaslov „Organizacija sudova i porota u Sjedinjenim Američkim Državama“ posvećen je pitanju organizacije sudova, vrstama

sudova i poroti. Porota kao jedna od karakteristika američkog prava predstavlja historijsko kolonijalno naslijeđe. Međutim, kroz svoju historiju ova institucija doživjela je određene promjene u odnosu na svoj izvorni odnosno engleski oblik porote.

Šesti podnaslov „Pravno obrazovanje i pravna profesija u Sjedinjenim Američkim Državama“ sadrži pitanja pravnog obrazovanja u kolonijalnom periodu, načinu nastanka karakteristične pravne profesije i procesu obrazovanja pravnika.

Udžbenik autora dr. Edina Halapića pod naslovom „Kratki uvod u angloameričko pravo“ obrađuje materiju karakteristične pravne kulture koju je autor obradio na originalan i inovativan način. Recenzenti udžbenika su redovni profesori Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu Fikret Karčić i Enes Durmišević.

3.2. Udžbenik *Tendencije Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država u prvoj polovini XX vijeka* autora dr. Edina Halapića, u izdanju Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (2022), obuhvata 162 stranice. Udžbenik je se sastoji od uvoda, devet podnaslova i tri dodatka.

Prvi podnaslov odnosi se na sudski sistem Sjedinjenih Američkih Država, vrste sudova i Ustav. Drugi podnaslov posvećen je pitanju uspostavljanja Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih država i nastanku sudskih doktrina.

Treći podnaslov istražuje praksu Vrhovnog suda u prvoj polovni XX vijeka uz isticanje ključnih slučajeva odnosno regulisanje najznačajnijih pitanja kao što su sloboda govora i štampe.

Četvrti podnaslov sadrži historijski osvrt na ulogu suda tokom Novog Kursa i Velike Depresije. U tom smislu obrađene su presude koje potiču iz tzv. „Crnog ponedjeljka“, kojim se ugrozilo sprovođenje ekonomskih mjera oporavka.

Peti podnaslov, uz historijski osvrt, obuhvata analizu najznačajnijih presuda koje su regulisale slobodu ispovijedanja religije i finansiranje obrazovnih ustanova.

Šesti podnaslov bavi se historijskom analizom postojanja rasne diskriminacije. Kao najznačajniji period autor je izdvojio period od 1908. do 1938. godine kada je sud donio tri najznačajnije presude koje su regulisale status rasne diskriminacije.

Sedmi podnaslov sadrži istraživanje statusa Vrhovnog suda u procesu zaštite javnog zdravlja i

sigurnosti građana. Autor je analizirao tri sudske presude koje su obilježile prvu polovinu XX vijeka.

U osmom podnaslovu se izlaže pitanje nastanka tzv. popularne nauke koja je trebala osigurati stvaranje zdravog podmlatka. Autor je obradio dvije vrlo značajne presude Vrhovnog suda koje su se odnosile na sterilizaciju osoba sa utvrđenim mentalnim poteškoćama i prinudne sterilizacije osoba koje su osuđene na izdržavanje zatvorske kazne.

Udžbenik sadrži i tri dodatka, i to tekst Ustava iz 1787. godine, tekst prvih deset amandmana na ustav iz 1787. i tekst amandmana koji su donijeti u periodu od 1798. do 1992. godine.

Recenzenti udžbenika autora dr. Edina Halapića pod naslovom Tendencije Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država u prvoj polovini XX vijeka su redovni profesor Pravnog fakulteta u Sarajevu Enes Durmišević i vanredni profesor državnog Univerziteta u Novom Pazaru, departman za pravne nauke, Samir Aličić.

3.3. Radovi u relevantnim publikacijama

Kandidat dr. Edin Halapić objavio je pet (5) članaka i dva (2) prikaza u **Godišnjaku Pravnog fakultet** Univerziteta u Sarajevu iz oblasti pravna historija. Godišnjak Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu indeksiran je u međunarodnim referentnim bazama CSA Sociological Abstracts (Proquest), CSA Worldwide Political Science Abstracts (Proquest), a puni tekst je uključen u Central and East European Academic Source (EBSCOhost).

1. Izučavanje Genocida (Primjer Univerziteta u Sarajevu), prethodno naučno saopćenje, str. 325-337, LX (2017);

Autor se u ovom radu bavi pitanjem naučnog pristupa genocidu odnosno izučavanju genocida pri visokoobrazovnim institucijama u Bosni i Hercegovini. Posebna pažnja posvećena je Bosni i Hercegovini i stanju u kojem se nalazi društvo dvije decenije nakon genocida. Elementi koji se trebaju uzeti u obzir prilikom izučavanja genocida su političkog, društvenog, kulturnog, religijskog, moralnog, ekonomskog, biološkog i psihološkog karaktera. Autor je utvrdio da se

izučavanje genocida nalazi samo u tri nastavna plana institucija za visoko obrazovanje. To su Fakultet političkih nauka, Fakultet islamskih nauka i Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu.

2. Kodžali (Xocali)-nedokazani genocida, pregledni naučni rad, str. 207-234, LXI (2018);

Usvajanjem Deklaracije o obrazovanju zajednice nezavisnih država, koje je uslijedilo 21. decembra 1991. godine došlo je do raspada Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika (SSSR). Ovo je bio povod da mnoge bivše republike proglase nezavisnost što je dovelo do nastanka dvanaest država. Poseban značaj ima pravno-politička prošlost današnje Republike Azerbejdžan, čija teritorija je bila povod za različite sukobe. Okončanjem Prvog svjetskog rata i februarском revolucijom, susjedna država Armenija prepoznala je mogućnost formiranja „Velike Armenije“. Tokom marta 1918. godine uništeno je više od stotinu azerbejdžanskih sela a 30. marta uslijedio je i napad na Baku. Prilikom napada ubijeno je više od 50,00 civila. Period do početka devedesetih godina prošlog vijeka okarakterisane su kao Sovjetska era. Međutim, u januaru 1990. godine ponovo dolazi do napada na Baku i tom prilikom ubijeno je 150 a ranjeno više od hiljadu ljudi. Sticanjem nezavisnosti Republika Azerbejdžan suočava se sa pitanje statusa teritorije Gornjeg Karabaha koja je uvijek činila sastavni dio državne teritorije. Ovo pitanje će na kraju dovesti i do napada na mjesto Kodžali koje je uslijedilo 25. i 26. februara 1992. godine. Tom prilikom ubijeno je više od 600 civila a grad je uništen. Jedinice koje su učestvovalе u ubijanju civila su armenske vojne snage i pripadnici motorizovane brigade ruskog Ministarstva unutrašnjih poslova. Dešavanja u Kodžaliju od 25. i 26. februara 1992. godine ukazuju da su ispunjeni uslovi da se pokolj civila okarakterise kao genocid. Međutim, uplitanjem drugih država nikada nije došlo do podizanja optužnice za dešavanja u Kodžaliju.

3. Vrhovni sudovi u Svijetu – Dio III, stručni rad, str. 709-727, LXII (2019);

Ovaj rad predstavlja istraživanje sudske organizacije u trideset i sedam država svijeta, od kojih je većina prihvatila republikanski oblik vladavine. Uvidom u sudsku organizaciju navedenih država, utvrđeno je da posjeduju najviši sud čije odluke su konačne. Razlike koje postoje unutar država se mogu uočiti samo u obimu ovlaštenja i unutrašnjoj strukturi. U istraživanju sudskih sistema, ukazuje se na činjenicu da Bosna i Hercegovina nema odgovarajući najviši sud, odnosno Vrhovni sud. Nepostojanje ove sudske institucije odražava se na koncept pravne sigurnosti, jednakosti građana i usklađenost sudske prakse.

4. Organizacija sudova u svijetu, pregledni naučni rad, str. 381-413, LXIII (2020);

Autor je ovim radom obuhvatio četrdeset i dvije republike i njihovu sudsku organizaciju. Utvrđeno je da su sve republike prihvatile ideju podjele vlasti što se odrazilo na koncept organizacije sudske vlasti. U svim republikama utvrđeno je postojanje najvišeg suda za koji se koristi zvanični naziv vrhovni li ustavni sud. Autor je utvrdio da postojanje razlika u zvaničnom nazivu sudova potiču iz različitih političkih i pravnih koncepta koji su dominirali u procesu izgradnje sudske grane vlasti. Za države koje su bile predmet istraživanja utvrđeno je postojanje najvišeg suda. Zajednička karakteristika ovih sudova počiva u činjenici da sudovi, a u skladu sa zakonskim propisima, imaju mogućnost kontrole ustavnosti zakona. Ova kontrola je omogućila je sudovima da aktivno učestvuju u procesu izgradnje postojećeg pravnog sistema uz napomenu da su presude po svom karakteru obavezujuće i konačne. Rad sadrži i historijski razvoj svih država koje su bile predmet istraživanja što je od posebnog značaja, jer se može pratiti uticaj različitih pravnih kultura na proces izgradnje sudskog sistema.

5. Institucija porote u anglo-američkom pravu, izvorni naučni rad, str. 56-86, LXIV (2021);

Institucija porote, koja se tradicionalno povezuje sa srednjovjekovnim engleskim pravom, postojala je i u drugim pravnim sistemima, kao što su rimsko pravo, pravo skandinavskih zemalja i šerijatsko pravo. U istraživanju porijekla ove institucije, autor je utvrdio da je porota postojala u egipatskom pravu pod nazivom Kenbet i koja datira iz 2000. - te godine p.n.e. Ova institucija sastojala se od osam članova po principu četiri člana sa svake strane Nila. Pitanje porote unutar engleskog prava obrađeno je unutar srednjovjekovnog prava i modernog prava. Utvrđena je uska veza između engleske porote iz XII vijeka i ustanove islamskog prava Lafif. Ova veza odnosi se na poklapanja u pogledu strukture porote a razlike se odnose na način sazivanja porote. Radom su obuhvaćena pitanja vrste porote, kvalifikacije, izuzeće, diskvalifikacija porotnika, obaveze i finansijska primanja. Autor je svoje istraživanje proširio i na vrste, porijeklo, značaj i strukturu porote u američkom pravnom sistemu. Utvrđeno je da institucija porote u slučaju Sjedinjenih Američkih Država predstavlja dio historijskog kolonijalnog naslijeđa.

Kandidat je objavio dva prikaza. Prvi prikaz objavljen je u Godišnjaku Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu LX (2017) a drugi u Godišnjaku LXI (2018). Prvi prikaz odnosi se na

monografiju autora Džavanšira Fezijeve pod naslovom „Evroazijski model globalne integracije“. Drugi prikaz odnosi se na knjigu autora Elšada Ejvazlija pod naslovom „Sjećanje na Kodžali“.

Kandidat dr. Edin Halapić objavio je u časopisu **Pregled** dva (2) rada. Ovaj časopis indeksiran je u referentnim međunarodnim bazama podataka EBSCO Publishing, Index Copernicus, Road (Directory of Open Access Scholarly Resources) i CEEOL.

1. Scott v. Sandford (1857) –(Status Afroamerikanaca), pregledni naučni rad, str. 69-93, broj 2/2018,

U tekstu se analizira postojanje ropstva na teritoriji Sjedinjenih Američkih Država. U tom smislu, predmet istraživanja se ograničio na praksu Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država. Presuda Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država iz 1857. godine potiče iz jednog od najznačajnijih predmeta. U pitanju je predmet Dred Scot v. Sandford. Vrhovni sud je ovom presudom pokušao pitanje statusa Afroamerikanaca definitivno okončati. Međutim, u presudi se ističe da Afroamerikanci nisu uključeni u termin građanin koji počiva u Ustavu iz 1787. godine. Presuda je trebala okončati jedno vrlo značajno pitanje koje je dovelo do niza političkih diskusija i debata. Na kraju, presuda Vrhovnog suda iz 1857. godine prouzrokovala je duboku političku krizu koja je kulminirala izbijanjem građanskog rata. Pitanje rješavanja statusa Afroamerikanaca je okončano potpisivanjem Proklamacije o oslobođanju 1863. godine.

2. Smrtna kazna – Primjer Sjedinjenih Američkih Država (Furman v. Georgia i The July 2 Cases), pregledni naučni rad, str. 53-74, broj 1/2020;

Rad obuhvata istraživanje statusa smrtne kazne u Sjedinjenim Američkim Državama. U radu je utvrđeno da je prva smrtna kazna izvršena samo godinu dana nakon formiranja prvog kolonijalnog naselja odnosno 1608. godine. U rješavanje statusa smrtne kazne tokom druge polovine XX vijeka uključio se i Vrhovni sud Sjedinjenih Američkih Država. U tekstu se nalazi detaljna analiza presude Vrhovnog suda u predmetu Furman v. Georgia iz 1972. godine, uključujući i neslagajuća mišljenja. Mnogi autori su ovu presudu okarakterisali kao presud koja nema doktrinalnu vrijednost te da sudije nisu uspjele dokazati vlastite teze. Ipak, presuda je na kraju dovela do reforme krivičnog materijalnog prava. Sud je u predmetu iz 1976. godine objedinio četiri predmeta koji su u historiji ustavnog prava poznati kao predmeti drugog jula. Ovim predmetima sud je uticao na

smanjenje broja izvršenih smrtni kazni. Kroz svoju praksu, Vrhovni sud je uticao i na Kongres Sjedinjenih Američkih Država koji je 1994. godine donio Federalni zakon o smrtnoj kazni. Uprkos presudama Vrhovnog suda, pitanje smrtne kazne u Sjedinjenim Američkim Državama ponovo je postalo aktuelno i smatra se jednim od najznačajnijih pitanja.

Kandidat dr. Edin Halapić objavio je u časopisu za pravnu teoriju i praksu **Pravna misao** dva (2) rada. Ovaj časopis indeksiran je međunarodnim bazama podataka Legal Source (EBSCOhost) i Ulrichweb Global Serials Directory.

1. Uloga sudova u procesu ukidanja rasne diskriminacije u SAD-u, pregledni znanstveni rad, str. 7-33. br. 7-8 (2019);

Rad obuhvata istraživanje prakse Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država tokom druge polovine XX vijeka. Iz spomenutog perioda, autor je detaljno obradio presudu Vrhovnog suda *Brown v. Board of Education of Topeka* iz 1954. godine. Ova presuda odnosila se na regulisanje statusa rasne segregacije unutar obrazovnog sistema. U historiji Vrhovnog suda ovaj predmet poznat je i kao *Brown I* i *Brown II* koji se iskoristio da se pitanje rasne segregacije definitivno okonča. Presuda je ukinula rasnu segregaciju, ali je u velikoj mjeri uzdrmla doktrinu koja je nastala presudom *Plessy v. Ferguson* iz 1896. godine. Ova presuda je uspostavila doktrinu „jednaki ali odvojeni“ koja je dominirala više od pet decenija. Tekst sadrži detaljnu analizu navedenih presuda i njihov odjek u javnosti kao i proces ukidanja rasne segregacije.

2. Miranda upozorenje (*Miranda v. Arizona*), pregledni znanstveni rad, str. 39-65, br. 3-4 (2020);

Tekst obuhvata analizu jedne od najpoznatijih presuda Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država. Presuda potiče iz predmet *Miranda v. Arizona* iz 1966. godine. Autor se bavio pitanjem reforme krivičnog prava i karakterom krivičnog postupka. Presuda Vrhovnog suda iz 1966. godine uživa status precedenta ali i najkritikovanije presude u historiji suda. Presuda je objedinila četiri predmeta i dovela do revolucije krivičnih procedura ali i krivičnog materijalnog prava. Konačan rezultat presude je poznato *Miranda* upozorenje koje se sastoji od teksta a koji se mora pročitati osobama koje se lišavaju slobode. Presuda je policijskim službenicima osigurala ispitivanje lica u njihovim kućama ili službenim prostorijama. Tekst sadrži i dio koji se odnosi na budućnost *Miranda* upozorenja i velikih promjena koje su uslijedile tokom krajem XX vijeka.

Kandidat, dr. Edin Halapić dostavio je i rad pod naslovom **Sudske Doktrine** str. 339-348, koji je objavljen 2017. godine u Zborniku radova sa naučnog skupa Historija države i prava BiH – izazovi i perspektive- povodom 50 godina naučnog i publicističkog rada prof. dr. Mustafe Imamovića. Rad obuhvata istraživanje doktrina koje su nastale tokom historije Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država. U tom smislu autor je ukazao na tzv. prvi sud i prve presuda koje su značajne za izučavanje tendencije Vrhovnog suda. Jedna od doktrina koje je nastala tokom 1793. godine potiče iz predmeta *Chisholm v. Georgia* poznata je kao doktrina suvereniteta. Ukazujući na različite razvojen faze suda, autor se bavi i pitanjem najznačajnije doktrine koja je nastala davne 1803. godine. Doktrina potiče iz poznatog predmeta *Marbury v. Madison* a koje je sudu osigurala kontrolu ustavnosti (*Judicial Review*). Komisija je ovaj rad okarakterisala kao pregledni naučni rad.

Kandidat dr. Edin Halapić je u 24. februara 2017. učestvovao u međunarodnoj konferenciji „Khojaly; 25 Years of Mourning and Way Ahead to Justice“ održanoj na International University of Sarajevo. Kandidat je priloži i pismo zahvalnice za učešće od strane Ambasadora Republike Azerbejdžan Eldara Hasanova. Tokom 2017/2018 akademske godine kandidat dr. Edin Halapić učestvovao je u realizaciji dopunskog studija Klinika iz međunarodnog i Evropskog prava ljudskih prava. Kandidat je uz prijavu priložio ovjerenu kopiju zahvalnice.

3.4. Učešće u projektima

Kandidat dr. Edin Halapić učestvovao je u projektu Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu pod naslovom „Pravo i pandemija“. Kandidatov rad pod naslovom „Ustanova karantina u historiji Sjedinjenih Američkih Država“ objavljen je na zvaničnoj internet adresi Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (<https://www.pfsa.unsa.ba/pf/>). Kandidat je priložio rad uz prijavu.

Kandidat dr. Edin Halapić učestvovao je u projektu pod naslovom „World Justice Project Rule of Law Index“ akademske 2016. godine. Kandidat je dostavio ovjerenu kopiju sertifikata.

Kandidat dr. Edin Halapić učestvovao je u projektu pod naslovom „World Justice Project Rule of Law Index“ akademske 2017/18. godine. Kandidat je dostavio ovjerenu kopiju sertifikata.

Kandidat dr. Edin Halapić je učestvovao u projektu pod nazivom „Projekt praćenja suđenja u koruptivnim krivičnim djelima na sudu BiH, Kantonalnom sudu u Sarajevu i Općinskom sudu u Sarajevu“ za studente Pravnog fakulteta i Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije tokom 2016/17. godine. Kandidat je priložio ovjerenu zahvalnicu Ministarstva pravosuđa Sjedinjenih Američkih Država i Programa za razvoj, pomoć i edukaciju tužilaštva u prekomorskim zemljama.

Kandidat dr. Edin Halapić učestvovao je u projektu pod naslovom „World Justice Project Rule of Law Index“ akademske 2021. godine. Kandidat je dostavio ovjerenu kopiju sertifikata.

Kandidat dr. Edin Halapić bio je nosilac (koordinator) projekta „International Visegrad Fund - Pravno-historijska analiza Holokausta u zemljama Višegradske grupe“. Projekt je okončan izdavanjem udžbenika pod naslovom Holokaust u zemljama Višegradske grupe: komparativni pregled (Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2017) Kandidat dr. Edin Halapić je priložio ugovor između Pravnog fakulteta u Sarajevu i International Visegrad Fund kao i primjerak navedenog udžbenika.

Kandidat dr. Edin Halapić objavio je pet (5) članaka iz oblasti pravne historije u Godišnjaku Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, dva (2) članaka u časopisu Pregled Univerziteta u Sarajevu, dva (2) članka u časopisu Pravna Misao i jedan (1) rad objavljen u Zborniku radova sa naučnog skupa Historija države i prava BiH – izazovi i perspektive- povodom 50 godina naučnog i publicističkog rada prof. dr. Mustafe Imamovića.

Recenzirani radovi objavljeni u navedenim časopisima u potpunosti ispunjavaju propisane zakonske uslove (najmanje osam naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka). Radovi kandidata odnose se na oblast pravne historije.

Zaključna ocjena i prijedlog Komisije

Na konkurs za izbor nastavnika u zvanje redovnog profesora na predmetima naučne oblasti Pravna historija na studijskim Programima Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, objavljenog u dnevnom listu „Oslobođenje“ broj 26.996. od 20.05.2022. godine, prijavio se jedan kandidat: dr. Edin Halapić, vanredni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na predmetima naučne oblasti Pravna historija.

Na osnovu svega navedenog u Izvještaju, Komisija jednoglasno procjenjuje sljedeće:

Kandidat dr. Edin Halapić proveo je izborni period u zvanju vanrednog profesora, odnosno nastavnika na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu;

Kandidat dr. Edin Halapić objavio je ukupno deset (10) radova. Devet (9) radova objavljeno je u priznatim publikacijama od čega je jedan (1) izvorni naučni rad, jedan (1) prethodno naučno saopćenje, jedan (1) stručni rad, šest (6) preglednih naučnih radova i jedan rad (1) okarakterisan kao pregledni naučni rad objavljen u navedenom Zborniku.

Kandidat dr. Edin Halapić je od izbora u zvanje vanrednog profesora objavio dvije (2) knjige u izdanju Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu koje su pozitivno ocijenjene od strane recenzenata.

Kandidat dr. Edin Halapić ostvario je uspješno mentorstvo šesnaest (16) završnih radova i jednu (1) doktorsku disertaciju u period od 2017. do 2022. godine.

Kandidat dr. Edin Halapić je priložio dokaze vezane za originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod. Kandidat je priložio dokaze o šest (6) projekata.

Na osnovu svega izloženog u ovom Izvještaju, Komisija jednoglasno procjenjuje da kandidat dr. Edin Halapić ispunjava uslove propisane odredbama člana 96. stav (1) tačke f). Zakona o visokom obrazovanju i člana 194. stav (1) i člana 196. Statuta Univerziteta za izbor u akademsko zvanje **redovni profesor** za predmete naučne oblasti Pravna historija te Nastavno-naučnom vijeću Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

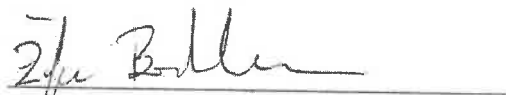
PREDLAŽE

da se na naučnu oblast Pravna historija u naučno-nastavno zvanje redovni profesor izabere
dr. Edin Halapić.

KOMISIJA

Prof. dr. Enes Durmišević

Prof. dr. Željko Bartulović

Prof. dr. Nežla Serdarević